

ZARZĄDZENIE Nr 23/18
DYREKTORA GENERALNEGO SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
z dnia 18 kwietnia 2018 r.

**W SPRAWIE TWORZENIA I ORGANIZACJI ODDZIAŁÓW PENITENCJARNYCH
W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLED CZYCH**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, 1321 oraz z 2018 r. poz. 138) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) dyrektor – dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego;
- 2) funkcjonariusz – także pracownika Służby Więziennej;
- 3) jednostka – zakład karny lub areszt śledczy;
- 4) komórka organizacyjna – dział, zespół lub samodzielne stanowisko;
- 5) oddział penitencjarny – wydzieloną część jednostki z ustaloną pojemnością, w której realizowane są oddziaływania penitencjarne, zadania i czynności ochronne, uprawnienia osadzonych wynikające z przepisów prawa oraz przydzielone zadania logistyczne;
- 6) osadzony – osobę tymczasowo aresztowaną, skazaną, ukaraną lub wymienioną w art. 589a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2017 r. poz. 1904, z późn. zm.¹⁾), która jest ujęta w ewidencji jednostki.

§ 2. Oddziały penitencjarne tworzy dyrektor poprzez określenie ich struktury organizacyjnej w zarządzeniu w sprawie wykazu stanowisk w podległej jednostce.

§ 3. 1. Oddziały penitencjarne tworzy się w jednostkach oraz podległych oddziałach zewnętrznych tych jednostek, jeżeli możliwe jest utworzenie co najmniej dwóch oddziałów.

2. Oddziałem penitencjarnym kieruje dyrektor albo zastępca dyrektora.

3. Pojemność oddziału penitencjarnego ustala się w przedziale od 200 do 350 miejsc zakwaterowania dla osadzonych, w zależności od:

- 1) przeznaczenia jednostki;
- 2) kategorii osadzonych;
- 3) architektury jednostki;
- 4) liczby etatów przyznanych jednostce.

4. W uzasadnionych przypadkach właściwy dyrektor okręgowy Służby Więziennej może wyrazić zgodę na utworzenie oddziału penitencjarnego o pojemności poniżej 200 albo powyżej 350 miejsc zakwaterowania, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia realizacji oddziaływań, zadań, czynności i uprawnień, o których mowa w § 1 pkt 5.

§ 4. 1. Zakres działania oddziału penitencjarnego obejmuje w szczególności:

- 1) indywidualne oddziaływania penitencjarne realizowane przez wychowawców;
- 2) zadania wykonywane na rzecz osadzonych wynikające z merytorycznego zakresu działania komórek organizacyjnych jednostki realizowane w oddziałach mieszkalnych.

2. Oddziały terapeutyczne, ośrodki diagnostyczne oraz domy dla matki i dziecka nie wchodzą w strukturę oddziału penitencjarnego.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2405 oraz z 2018 r. poz. 5, 106, 138, 201).

3. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, na rzecz osadzonych w oddziałach terapeutycznych, ośrodkach diagnostycznych oraz domach dla matki i dziecka wykonują wyznaczeni funkcjonariusze oddziału penitencjarnego.

§ 5. 1. Personel oddziału penitencjarnego stanowią: dyrektor lub zastępca dyrektora oraz wyznaczeni funkcjonariusze.

2. Do realizowania zadań w oddziale penitencjarnym wyznacza się:

- 1) inspektora działu ochrony;
- 2) wychowawców działu penitencjarnego prowadzących oddziaływanie penitencjarne w powierzonych grupach wychowawczych;
- 3) funkcjonariuszy działu ochrony realizujących obowiązki oddziałowych;
- 4) funkcjonariuszy działu ochrony realizujących obowiązki doprowadzających;
- 5) funkcjonariusza działu kwatermistrzowskiego;
- 6) pielęgniarkę podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności;
- 7) funkcjonariusza działu ewidencji;
- 8) funkcjonariusza działu finansowego.

3. Funkcjonariusze wymienieni w ust. 2 pkt 1-5 stale wykonują zadania na rzecz oddziału penitencjarnego, a wymienieni w pkt 6-8 są czasowo włączani do ich realizacji, w zależności od potrzeb, w zakresie merytorycznej właściwości komórki organizacyjnej.

4. Funkcjonariusz wymieniony w ust. 2 pkt 6-8 może wykonywać zadania w więcej niż jednym oddziale penitencjarnym.

5. Personelowi oddziału penitencjarnego w miarę możliwości wyznacza się pomieszczenia służbowe w tym oddziale.

§ 6. 1. Dyrektor lub zastępca dyrektora odpowiada za całokształt funkcjonowania oddziału penitencjarnego, którym kieruje.

2. Do jego obowiązków w zakresie kierowania oddziałem penitencjarnym należy w szczególności:

- 1) organizacja pracy personelu oddziału penitencjarnego oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją przydzielonych przez niego obowiązków;
- 2) koordynowanie z właściwymi przełożonymi realizowanych w oddziale penitencjarnym zadań wykonywanych przez podległych im funkcjonariuszy;
- 3) udzielanie pomocy personelowi oddziału penitencjarnego w zakresie realizowanych przez niego obowiązków;
- 4) współpraca z kierownikami komórek organizacyjnych lub osobami nadzorującymi realizację zadań komórek organizacyjnych w zakresie utrzymania spójności prowadzonych oddziaływań penitencjarnych i ochronnych oraz realizacji zadań kwatermistrzowskich;
- 5) organizowanie i sprawowanie nadzoru nad rozpoznawaniem nastrojów osadzonych i właściwym kształtowaniem wśród nich atmosfery wychowawczej oraz zapewnienie przekazywania informacji wyznaczonemu funkcjonariuszowi odpowiedzialnemu za gromadzenie i przetwarzanie informacji uzyskanych w wyniku wykonywanych czynności profilaktycznych.

§ 7. 1. Do obowiązków personelu oddziału penitencjarnego należy w szczególności codzienne zapoznawanie się z sytuacją panującą w oddziale penitencjarnym oraz niezwłoczne wykonywanie zadań wynikających z merytorycznego zakresu działania komórek organizacyjnych jednostki realizowanych w oddziałach mieszkalnych.

2. Szczegółowe zadania personelu oddziału penitencjarnego oraz miejsce ich wykonywania określa się w zakresach czynności lub instrukcjach na poszczególne stanowiska lub posterunki.

§ 8. 1. Inspektor działu ochrony w oddziale penitencjarnym wykonuje zadania związane z koordynacją realizowanych w oddziale penitencjarnym przedsięwzięć i działań ochronnych oraz czynności profilaktycznych.

2. Do jego obowiązków należy w szczególności:

- 1) zaznajomienie się z wydarzeniami, które miały miejsce w oddziale penitencjarnym od czasu zakończenia przez niego poprzedniej służby;
- 2) współpraca z personelem oddziału penitencjarnego w celu zapewnienia właściwego realizowania ustalonego porządku wewnętrznego;
- 3) kontrolowanie ruchu osadzonych i systemu przepustkowego;
- 4) współpraca z kierownikiem działu penitencjarnego i ochrony w zakresie prowadzonych wobec osadzonych oddziaływań penitencjarnych i czynności profilaktycznych;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do utrzymania porządku, dyscypliny i właściwych relacji pomiędzy osadzonymi we współpracy z personelem oddziału penitencjarnego oraz funkcjonariuszami lub pracownikami innych komórek organizacyjnych;
- 6) inicjowanie rozwiązań mających na celu sprawne wykonywanie przedsięwzięć, działań ochronnych i czynności profilaktycznych realizowanych w oddziale penitencjarnym;
- 7) wykonywanie innych zadań zleconych przez dyrektora lub zastępcę dyrektora kierującego oddziałem penitencjarnym.

3. W oddziałach terapeutycznych, ośrodkach diagnostycznych oraz domach dla matki i dziecka, a także jednostkach, w których nie powołano oddziałów penitencjarnych, dyrektor wyznacza osobę do pełnienia zadań, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 9. 1. Oddziałowi w oddziale penitencjarnym pełnią służbę w systemie wielozmianowym oraz jednozmianowym.

2. Stanowiska oddziałowych pełniących służbę w systemie jednozmianowym tworzy się zgodnie z zasadami:

- 1) w jednostce typu zamkniętego - jeden funkcjonariusz na nie więcej niż 150 osadzonych;
- 2) w jednostce typu półotwartego lub otwartego - jeden funkcjonariusz na oddział penitencjarny.

3. Tworząc stanowisko oddziałowe, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, zapewnia się możliwość wykonywania przez tego funkcjonariusza innych czynności ochronnych, po uprzednim zrealizowaniu zadań na rzecz oddziału penitencjarnego.

4. W jednostkach, w których nie powołano oddziałów penitencjarnych, ust. 1 realizuje się odpowiednio. Stanowiska oddziałowych pełniących służbę w systemie jednozmianowym tworzy się zgodnie z zasadami:

- 1) w jednostce typu zamkniętego - jeden funkcjonariusz na nie więcej niż 150 osadzonych;
- 2) w jednostce typu półotwartego lub otwartego - jeden funkcjonariusz na nie więcej niż 350 osadzonych.

§ 10. W zakładzie karnym typu półotwartego lub otwartego dyrektor może odstąpić od utworzenia stanowiska doprowadzającego. Tworząc stanowisko doprowadzającego stosuje się odpowiednio zasadę, o której mowa w § 9 ust. 3.

§ 11. 1. Do obowiązków funkcjonariusza odpowiedzialnego za realizację zadań kwatermistrzowskich wykonywanych na rzecz osadzonych bezpośrednio w oddziale penitencjarnym, należy w szczególności:

- 1) nadzór nad sprzętem kwaterunkowym znajdującym się w pomieszczeniach dla osadzonych;
- 2) pobieranie z magazynu, ewidencjonowanie, wydawanie i potwierdzanie wydania środków do utrzymania higieny osadzonych oraz środków do utrzymania czystości w oddziale penitencjarnym;

- 3) wizytowanie cel mieszkalnych i innych pomieszczeń oraz podejmowanie wszelkich działań mających na celu prawidłowe utrzymanie techniczne infrastruktury oraz należytego stanu sanitarnego w oddziale penitencjarnym;
 - 4) wykonywanie czynności związanych z wydawaniem osadzonemu paczek higienicznych i odzieżowych.
2. Funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, wykonuje również inne prace zlecone przez kierownika komórki organizacyjnej właściwej do spraw kwatermistrzowskich, po uprzednim zrealizowaniu zadań na rzecz oddziału penitencjarnego.

§ 12. 1. Oddziały penitencjarne utworzone na podstawie przepisów dotychczasowych zachowuje się w strukturze jednostki, o ile jest to zgodne z przepisami niniejszego zarządzenia.

2. W okresie od dnia podpisania zarządzenia do dnia jego wejścia w życie, dyrektorzy dokonają oceny istniejących w jednostce oddziałów penitencjarnych w zakresie, o którym mowa w ust. 1, oraz w zależności od jej wyników, w szczególności:

- 1) dokonają stosownych zmian w zarządzeniach organizacyjnych w sprawie wykazu stanowisk;
- 2) dokonają reorganizacji oddziałów penitencjarnych, w tym ewentualnych zmian w zakresie ich pojemności, podziału, utworzenia lub likwidacji; przepis § 3 ust. 4 stosuje się odpowiednio;
- 3) podejmą działania w zakresie dostosowania szczegółowego zakresu zadań i obowiązków personelu oddziału penitencjarnego w zakresach czynności lub instrukcjach, o których mowa w § 7 ust. 2.

§ 13. Traci moc instrukcja nr 1/14 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie tworzenia i organizacji oddziałów penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia podpisania.

**DYREKTOR GENERALNY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**

gen. Jacek Kitliński